

Provocació

ANTHONY GARNER

Enric Farrés, un artista conceptual, és l'autor d'un escrit de grans dimensions que aquests dies ha agitat Palafrugell. Ha pintat en una paret mitgera molt visible de la població unes paraules extreïdes d'un text de Josep Pla que diuen: "De begades penso en Palafrugell." Vegades així, amb b. En l'original de Pla és en v, però l'artista explica que ha volgut provocar. La provocació, en art, té efectes diabòlics. Perquè l'obra compleixi els seus objectius hi ha d'haver gent provocada, és a dir escandalitzada. Però els que et donen l'èxit no solament no et feliciten, com passaria en circumstàncies normals, sinó que et vilipendien. I tu, l'artista, a

aquests als quals ho deus tot no els agraeixes la reacció que n'esperaves i et fa triomfant, sinó que te'n burles i els acuses de pusil·lànimies. Llavors, què s'ha de fer davant una obra provocadora? Mostrar indiferència? Donar l'enhorabona a l'artista? En aquests casos, la indiferència o la congratulació han de ser rebudes pel provocador com un fracàs.

Trobo que l'artista ha triat una frase molt insubstantial de Pla. N'hauria trobat de més potents on aplicar-hi la falta. Penso també que hauria pogut recórrer a un original manuscrit de l'escriptor. Pla feia faltes d'ortografia, que després eren esmenades pel seu corrector, Bartomeu Bardagí, i que ara fa poc, en el cas del Quadern gris, han estat de nou repassades per Narcís Garolera. Una dubitació ortogràfica de Pla hauria tingut, em sembla, un efecte més provocador o, com també diu l'artista que pretenia, ens hauria fet "reflexionar".

Precisament ara llegia un article de Pla publicat segurament en castellà a la revista Destino. Dic segurament perquè l'edició de l'Obra Completa de l'escriptor amaga moltes dades. Hi fa l'elogi dels paraigües: "Un paraigua és un d'aquells objectes perfectes, acabats, no susceptibles de modificació apreciable, intemporals." L'article, que no és gaire bo, va enumerant objectes i també animals perfectes i acaba dient que ell, Pla, pensa "en el paraigua, en la roda, en la pipa, en els gats, en els pantalons, en el general Franco, com a objectes absolutament decisius i acabats". Què hi fa Franco, aquí? L'article no sé quan va ser publicat. La inclusió a l'Obra Completa, però, és del 1971 molt cap a la fi del general. Pla era acusat llavors d'haver col·laborat amb Franco, als anys inicials. ¿Va incloure l'elogi, entre paraigües, gats, pipes i pantalons, seriosament o com a fruit d'una ironia sagnant? Com s'ho van prendre els lectors de l'època? Una broma? Una provocació? Un motiu per reflexionar?

Publicat a:

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/7-vista/8-articles/737570-provocacio.html?cca=1&piwik_campaign=rss&piwik_kwd=mesOpini%C3%B3&utm_source=rss&utm_medium=mesOpini%C3%B3&utm_campaign=rss